

Μια ακόμη σχολική χρονιά ξεκίνησε. Το σκηνικό παρόμοιο με αυτό των περασμένων χρόνων (ή και δεκαετιών): κάποιες ελλείψεις σε καθηγητές και βιβλία, εγγραφές σε φροντιστήρια, κυνήγι διπλωμάτων στις ξένες γλώσσες, διαφημίσεις για σχολικά είδη σε τόνους υστερίας από τα ραδιόφωνα, γονείς που φοβούνται και αγωνιούν... Κι όλα αυτά μέσα στη μυρωδιά των αντισηπτικών, που έχουν ήδη βρει τη θέση τους σε σχολικές τσάντες και γραφεία καθηγητών, και με φόντο έναν ακόμη προεκλογικό αγώνα, που ομολογουμένως είναι λιγότερο θορυβώδης από παλαιότερους.

Όταν θα δημοσιεύονται αυτές οι γραμμές, η καθημερινότητα θα έχει βρει για τις περισσότερες οικογένειες τους συνήθεις ρυθμούς της, ενώ η ένταση, το άγχος αλλά και όποια άλλη συγκίνηση συνοδεύει συνήθως το κάθε ξεκίνημα θα έχει κάπως καταλαγιάσει. Ίσως αυτή η περίοδος να είναι κατάλληλη για κάποια επανεξέταση αυτής της καθημερινότητας και κάποιες τροποποιήσεις που αφορούν στην εκπαίδευση - με την ευρεία έννοια - των παιδιών και των εφήβων.

Έχουμε συνηθίσει στην ιδέα ότι «μεγαλώνω παιδιά» σημαίνει σχεδόν αποκλειστικά «δίνω» στα παιδιά: δίνω τροφή, στέγη, σχολική μόρφωση, υλικά μέσα για την ικανοποίηση επιθυμιών κτλ. Το παιδί μπαίνει συνήθως σε μια παθητική στάση, δέχεται ό, τι του δίνουν, ενώ οφείλει να είναι υπάκουο και καλός μαθητής. Το αποτέλεσμα αυτής της τακτικής είναι να εμποδίζεται πολλές φορές η ανάπτυξη της προσωπικότητας και να μεγαλώνουμε ανθρώπους αδύναμους και παθητικούς. Οι περισσότερες οικογένειες που έχουν παιδιά στο σχολείο δεν σκέφτονται καν να τους αναθέσουν, ανάλογα με την ηλικία τους, σε μόνιμη βάση μια υπευθυνότητα, έναν ρόλο μέσα στο σπίτι που θα υπηρετεί όλη την οικογένεια. Το παιδί, βλέπετε, έχει (μόνο) διάβασμα και όταν δεν έχει πρέπει να χαλαρώσει παίζοντας στον υπολογιστή ή μέσα από τα SMS... Μέσα από τις μικρές ευθύνες της καθημερινότητας όμως θα δυναμώνει σιγά – σιγά, θα αποκτήσει εμπειρίες, θα γνωρίσει καινούρια πράγματα.

Η υπεύθυνη καθημερινή φροντίδα ενός κατοικίδιου, η οργάνωση της ανακύκλωσης στο σπίτι, η φροντίδα κάποιων φυτών, η αγορά του

καθημερινού ψωμιού από το φούρνο είναι κάποια παραδείγματα μικρών ευθυνών που μπορεί να αναλάβει ένας μαθητής. Τέτοιου είδους ασχολίες μπορεί με έμμεσο τρόπο να συμβάλουν ακόμη και στη βελτίωση της σχολικής επίδοσης, καθώς ασκούν το μυαλό και τη βούληση μέσα σε πραγματικές συνθήκες και όχι στο «τεχνητό» σχολικό περιβάλλον. Το σημαντικότερο όμως κατά τη γνώμη μου είναι, ότι, αναλαμβάνοντας έναν ρόλο που υπηρετεί τη συλλογικότητα της οικογένειας, ο νέος άνθρωπος γίνεται πιο ενεργός μέσα στη ζωή και μαθαίνει το σπουδαιότερο, ίσως, μάθημα: να δίνει. Και παρατηρείται πολύ συχνά μέσα στη σχολική ζωή ότι η ανιδιοτελής προσφορά είναι ένα μάθημα το οποίο ελάχιστα ή και καθόλου δεν διδάσκεται στα σπίτια, λες και οι μαθητές δεν είναι πριν από όλα άνθρωποι! Ο ρόλος του παιδιού περιορίζεται συνήθως στο να αναμένει, να ζητάει, να απαιτεί, να διεκπεραιώνει, χωρίς να αναλαμβάνει ποτέ κάποια ευθύνη ή πρωτοβουλία. Έχει αποδεχθεί να το *μεγαλώνουν*

.

Ας πάψουμε να *μεγαλώνουμε τα παιδιά μας* κι ας μεγαλώνουμε εμείς οι ίδιοι *με τα παιδιά μας*. Ας πάψουμε να «θυσιαζόμαστε» συνεχώς, δίνοντας ό, τι μας ζητήσουν, κι ας βασίσουμε τη σχέση μας περισσότερο στην αμοιβαιότητα και την εμπιστοσύνη. Ας πάψουμε να φοβόμαστε τόσο το μέλλον και ας γίνουμε συνοδοιπόροι και συμμαθητές τους στο ταξίδι της ζωής, πρόθυμοι να μοιραστούμε μαζί τους βάσανα και χαρές, ικανοί να τους συμπαραστεκόμαστε στα εύκολα και στα δύσκολα. Ας πάψουμε να φορτωνόμαστε με τόσα άγχη κι ας χαρούμε την επαφή μαζί τους, πετώντας από πάνω μας όλα αυτά τα βάρη που μας κληροδότησαν οι περασμένες γενιές όσον αφορά τη σχέση γονιών και παιδιών.

Καλή σχολική χρονιά!

Ελένη Φράγκου